

kali in fosforovo kislino v pravem razmerju. Iz pomešane stelje nastane humus ali črna prst, ki napravi zemljo rahlo in rodovitno.

Hlevski gnoj, kakor tudi vsako drugo gnojilo spravi v zemljo pod kapom krone, tam, kjer se nahaja največ tankih sesalnih koreninic. Pod kapom krone napravimo do pol metra globok jarek, ga napolnimo z gnojem, nato pa pokrijemo z zemljo.

Ce iz enega ali drugega vzroka ne utegnemo kopati jarka, pa raztrosimo gnoj pod kapom krone kar na celino. Deževnica in snežnica bo izpirala gnoj v zemljo, največ hrane bo dobila v tem slučaju trava, vendar bo prišlo tudi drevo na svoj račun.

Na podoben način se gnoji s kompostom, ki vsebuje redilne snovi v lahko raztopni obliki.

Gnojenje neposredno okrog debla je brezpametno in za drevo brez vsake koristi!

Najprimernejši čas za gnojenje sta jesen in zima, dasi lahko gnojimo sadnemu drevju z dobrim uspehom tudi spomladi.

Izborno gnojilo je nadalje gnojilnica. Ona vsebuje hranilne snovi, predvsem dušik in kali v lahko raztopni obliki. Ker je tekoča, pronica v spodnje plasti zemlje, kjer se razprostirajo korenine drevesa. Gnojilnico polivamo pod kapom krone jeseni, pozimi in spomladi. Spomladi, ko je drevje odcevelo, pade dosti sadja na tla, ker primanjkuje drevesu hrane, da bi ga prerediti. Če pa gnojimo v tem času z gnojilnico, bo ostalo sadje večidel na drevesu in se bo tudi dobro razvilo.

Na težki glinasti zemlji učinkuje nad vse izborno živo apno. Apno napravi zemljo rahlo in dostopno za zrak in vlago, razkrajča težko raztopne hranilne snovi ter razkisa vlažno in kislno zemljo. Drevje ostane na zemlji, ki je gnojena z apnom, zdravo in odporno za raka, smolkavost in druge bolezni. Sadje postane debelejšje, slajše in okusnejše.

Politični ogled.

Jugoslavija.

Radi katoliških in pravoslavniških velikonočnih praznikov je naše Narodno predstavništvo odgodeno do 19. aprila. Večina poslancev in ministrov je ostavila za Veliko noč Beograd in se podala v domovino. Čas odgodenja parlamenta bodo porabili različni poslanci za strankarsko delo v domovini. Naši slovenski ministri: Dr. Korošec, dr. Janković in Roškar se mudijo te dni v Mariboru in se bodo udeležili 7. t. m. občnega zboru Slovenske Kmetijske zveze in Ljudske stranke v Ljubljani.

V Beogradu je umrl zadet od kapi dosedanji predsednik Narodnega predstavništva dr. Draža Pavlovič. Mož je bil po svojem poklicu vseučilišni profesor. Kot poslanec in predsednik parlamenta se je skušal gibati nad strankami, dasi je bil pravzaprav demokrat. Njegov naslednik kot predsednik parlamenta pride v poštev za prvo prihodnjo parlamentarno sejo Hrvat in hud demokrat in dosedanji podpredsednik parlamenta dr. Ribar.

Srbija zahteva od Nemčije vso živino, katero ste ugrabile svoj čas iz Srbije Nemčija in Avstro-Ogrska, namreč: 52.000 volov, 100.000 plemenskih krav, 5000 bikov, 5000 kobil, 1000 zrebcev, 2200 konj in 4000 ovac. Razven tega še tirja Srbija od Nemčije razno ugrabljeno industrijsko blago v vrednosti 200 milijonov dinarjev, 300 železnih mostov, telefoničnih ter brzojavnih priprav za 200 milijonov. Del teh zahtev pričakuje Srbija že v juniju.

Nemčija.

V Nemčiji se sedaj ni prišlo do reda in mira. Po premogovnikih in mestih, kjer so večje tovarne so povsod neprestani boji in stavke. Boji med državnimi četami in takozvano komunistično rdečo gar-

Kmetska Zveza.

Moše pri Lonjcah. Na belo nedeljo, dne 14. t. m., po rani službi božji, to je ob 8. uri, se vrši pri nas shod pristašev Slovenske Kmetijske zveze. Govorita dva znana govornika: en kmet in en zastopnik Kmetijske zveze iz Maribora. Vabimo na shod vse domačine in sosede.

Spitališ. Na belo nedeljo, dne 11. t. m., je v Spitališu ob 11. uri predpoldne shod Slov. Kmetijske zveze.

Na sedmini za umrlim g. Josipom Ledinek v Slivnici pri Mariboru so darovali pogrebi za našo Kmetsko zvezo 464 K.

Domača politika.

Paskolo in Slov. Kmetijska družba. Tisti Paskolo, ki je v začetku tega leta na ustanovnem zborovanju Nakupovalne zadruga pri Zgor. Sv. Kungoti zahteval, da se mora za „Nemce“ nemški govoriti, snuje zdaj z Mermoljo in vrliškim Kaiserjem novo podružnico Slovenske Kmetijske družbe za Gor. Sv. Kungoto, čeprav za ta okoliš že obstoji Kmetijska podružnica. Torej se je medtem mož že naučil su. d. d. d.

3. Zatrino škodljivce sadnega drevja.

Apno spravimo v zemljo jeseni ali pozimi. Na štirjaški meter ga računamo ¼ kg in zadostuje ta množina za 6-8 let.

Od raznih škodljivcev in boleznih zatiramo v prvi vrsti one, ki napadajo sadje samo. Na prvem mestu je imenovati jabolčnega zavijača ali trnčiča, ki povzroča živost sadja in uniči vsako leto 25 do 30 % sadnega pridelka. Trnčiča zatiramo z uspehom, ako pobiramo skrbno vse odpadlo živost sadja, ter ga porabimo za mošt ali pa za svinje, ako nimamo zanj boljše uporabe.

Veliko namiznega sadja nam pokvari nadalje bolezen, kateri pravimo škrlup ali krastovec. Krastovec povzroča, da ostane sadje kremežljivo, prgavo in krastavo in se ne da porabiti kot namizno sadje. Proti tej bolezni pomaga škropljenje z bakreno-apneno zmesjo, kakor se uporablja proti peronospori v vinogradu.

Prvič škropimo drevje spomladi še preden odganja, drugič po cvetju in tretjič, ko je postalo sadje za lesnike debelo. Za prvo škropljenje vzamemo 2%, za drugo in tretje pa 1% tekočino.

Zadnja leta opažamo v naših sadonosnikih vedno več gnilega sadja. Posebno mnogo sadja nam segnje v vlažnih letih. Ker prenaša gnilobo veter od gnilega sadja na zdravo, bomo omejili to bolezen, če pobiramo skrbno vse gnilo sadje pod drevjem in na drevju, ga zakopljemo v zemljo ali pa ga sežigamo.

La tedaj, če bomo sadno drevje pravilno oskrbovali, mu redno gnojili, zatirali škodljivce in bolezni, sadili malo sort, toda te primerne našemu podnebjju in zemlji, bo prinašalo naše sadjarstvo višje dohodke in postalo bo dobičkanosnejše nego katera koli druga kmetijska panoga!

do so zelo ljuti, v boje posega tudi topništvo. Po premogovnikih in industrijskih mestih je zagospodarila druhal, ki kuje nove postave in upostavlja nov socialni red po svojem prikoju.

Danska.

Danski kralj je hotel razpustiti ministristvo, ker mu ni ugajala politika, ki so jo uganjali njegovi ministri. Temu naklepu se je zoperstavilo dansko delavstvo in zagrozilo z upostavitvijo republike. Kralj je nato sestavil novo ministristvo, ki je razpustilo državni zbor in razpisalo nove volitve za 22. april. S tem novim ministristvom pa niso zadovoljni socialisti, ki odklanjajo spravo in grozijo s splošno stavko. Po večjih mestih Danske se vršijo velike demonstracije za republiko. S kraljem drži edino še kmetsko ljudstvo.

Avstrija.

Po celi Avstriji in osobito še na Dunaju je prehrana do cela izčrpana. Načelnik avstrijske republike dr. Renner je odpotoval v Rim, da poprosi Italijane, naj posodijo Avstriji ono moko, katero hranijo nekje v Benetkah. Avstriji bi vrnilo to moko Italijanom, kadar dobijo iz Amerike jim obljubljeni živež.

Tirolska se je hotela ocepiti od Avstrije in združiti radi propalega gospodarskega stanja z Nemčijo. Tiroleci so odposlali na Dunaj posebno odposlanstvo, ki naj bi izposlovalo od dunajske vlade tozadevno dovoljenje. Zahtevo Tirolske pa so na Dunaju zavrnili.

V Avstriji so prešteli zadnje dni svoje prebivalce, katerih so našli 6.071.978, leta 1910 jih je bilo na istem prostoru 6.295.189. Avstrijsko prebivalstvo je zadnja leta znatno nazadovalo in to osobito na Dunaju.

Odgovor Schnuderlu v „Kmetijskem listu.“ Iz Slivnice pri Mariboru se nam piše: V zadnjem „Kmetijskem listu“ sem čital, kako se pere brezposelni Šafar in priganjač nemčursko-liberalne Samostojne, češ, jaz sem bil vedno najboljši Slovenec. Schnuderl taji, da je bil on kedaj pisal „es-ce-ha.“ Služil pa sem s Schnuderlom skupaj pri vojaki. Večjega prijatelja nemštva in navdušenega „Austrijaka“, kakor je bil Schnuderl, sploh ni bilo med nami. Schnuderl se je res podpisoval pri vojaki z „es-ce-ha.“ Če je bil kak nemški oficir blizu, si sploh ni upal slovensko govoriti. — Naš somišljenik iz St. Jakoba v Slov. gor. je nam pa poslal „Štajerca“, v katerem so obelodanjeni nesramni napadi na zavežne slovenske rodoljube pri Sv. Jakobu. In enkrat se je pod takim dopisom g. Žnuderl celo podpisal s celim imenom. — Tako torej je slavno narodnjaštvo velikega samostojneža!

Radikalci o agrarni reformi. Radikalci se je očitalo, da so nasprotniki agrarne reforme. Glasilo bosansko-hercegovinskih radikalcev „Srpska Riječ“ jasno označuje stališče bosanskih radikalcev v prisanju agrarne reforme. Najprej postavlja načelo, da zemlja pripada samo onemu, ki jo obdeluje. Nato pa ostro loči bogate bege od siromašnih muslimanskih kmetov in malih posestnikov. Med slednjimi ter med kmeti katoliške in pravoslavne vere ni in ne more biti nikake razlike. Blagodar agrarne reforme se mora raztegniti na vse enako. List ostro naglašja kmetski značaj svoje stranke.

Gospodarstvo.

Kamnica pri Mariboru. Na Belo nedeljo po rani sv. maši ob priliki občnega zboru naše Kmetijske hranilnice in posojilnice bo govoril o gospodarskih vprašanjih g. nadrevizor Pušenjak. Pridite v obilnem številu!

Sv. Jurij na Pesnici. Na občnem zboru Kmet. podružnice pri Sv. Jurju na Pesnici je g. strokovni učitelj Priol iz Maribora v sila zanimivem govoru predaval o sadjarstvu.

Naši poslanci za čebelarejo. Pred 14 dnevi je poslanec Brodar interveniral pri poljedelskem in finančnem ministru radi izvoza čebel. Ministrstvo je dovolilo izvoz v Srbijo ter je v svrhu nakupa dovolilo finančno ministrstvo 150.000 dinarjev. V nekaj dneh odide iz Srbije posebna komisija, da izvrši nakup čebel v Sloveniji.

Kmet in draginja. Pod tem naslovom smo že v naši številki z dne 11. februarja t. l. opozorili merodajne kroge, da naj ukrenejo vse potrebno za zopetni prosti izvoz jaje iz Slovenije, ker je pri nas velika nadprodukcija jaje, po katerih nihče ne popraša. Vsled zabranjenega izvoza sedanja cena jaje nikakor ne odgovarja cenam drugih gospodarskih potrebščin. Cena vžgalice je zdaj že 70 v do 1 K za škatljico, tedaj bi morala kmetica dati za škatljico vžgalice, ki so poprej stale 2 vinarja, eno jajce. Kilo sladkorja, ki smo ga poprej kupovali po 70 vin. kilogram, stanje sedaj nad 42 kron, tedaj bi sedaj kmetica morala dati do 50 jajc za en kilogram sladkorja. To ni pravično razmerje in to ne more in ne sme tako ostati. Če se ne dovoli izvoz jaje, bo to ogromna škoda na narodnem premoženju. Merodajne kroge pa opozarjamo in prosimo, da dajo izvoznice le legitimnim slovenskim trgovcem, ne pa hrvatskim čifutom, ki pokupijo manjvredno jajce v Slavoniji in v Sremu, katere potem na našo škodo za našo, lepo blago pošiljajo v inozemstvo. Vlada hoče dovoliti izvoz za celo državo samo 150 vagonov jaje; ta množina pa je pri naši veliki nadprodukciji veliko premajhna in bi se morala zdatno zvišati.

Nakup plemenskih bikov. Kmetijsko poverjenstvo v Ljubljani namerava še to pomlad kupiti od domačih živinorejcev nekaj mladih bičkov, ki se bodo na paši vzredili in pozneje kot za rabo primerni plemenjaki oddajali za plemo. V poštev pridejo bički od 6 do 16 mesecev, ki izvirajo od dobrih mlečnih krav in pripadajo kaki v Sloveniji priznani pasmi. Živinorejci, ki imajo take živali za oddajo, naj tiste takoj ponudijo našemu poverjenstvu za kmetijsko v Ljubljani. Zadostuje dopisnica, ki se n. pr. glasi: N. N., posestnik v J. hišna št. ... občina.... imam ... mesec starega bička .... pasme na prodaj.

Popravek. Skočnina za vse državne žrebec je enostavno zvišana na 50 K ne z 1. marcem, ampak začeniš z 25. marcem t. l. — Poveljstvo državne žrebčarne.

Dobra vinska letina? Od Sv. Trojice v Halozah se nam poroča, da so videli že dne 29. marca v občini Gorca na rani trti, obrnjeni proti soncu, prvi, lepo razviti grozd. Če ne bo kake vremenske nezgode, se obeta letos našim vinogradnikom dobra vinska letina.

Lesna industrija v Sloveniji. Les iz slovenskih rajev je na glasu in so ga mnogo izvažali že za bivšo Avstrijo. Iz slovenskih krajev so pred vojsko izvozili lesa za kakih 80 milijonov letno, ponajveč v Italijo (zlasti iz Koroške), pa tudi na Grško in na Izhod. Po sedanjih cenah bi se lahko iz Slovenije izvozilo lesa za krog eno milijardo letno. Doslej so se izvozniki zadovoljevali z izvozom surovine ali samo pobodelanega rezanega lesa. Sčasoma bodo morale gotovo nastati posebne tvornice za izdelovanje pohištva, parketa, vrat, oken itd., da se ne bodo več tuji bogatili z izdelovanjem naših surovin. A lesotrtstvo in lesna industrija bo našemu narodnemu gospodarstvu v korist le na podlagi združništva. Lesne zadruge! Za združno misel treba pridobiti naše posestnike gozdov, zlasti na Pohorju. Kmetje na Slovenskem Koroškem že živahno razmotrivajo misel, da bi si ustanovili lesno zadrugo. Čemu bi čisti dobiček pograbile razne kapitalistične družbe za lesno trgovino, kakor „Drava“ in druge? Vzamimo si za vzgled hercegovske sadivce tobaka. Do lani so kmetje samo sadili tobak in se mučili, dobiček so pobrali drugi. Lansko leto je Kmetska zveza organizirala sadivce tobaka v posebni zadrugi in koncem lanskega leta je sadivcem tobaka (duhanarjem) ostalo 15 milijonov čistega dobička, ki so ga lahko porabili za druge kmetijske potrebe.

Lesno zadrugo z omejeno zavezo bo osnovala okrajna Kmetska zveza za velikološki okraj v Dobropoljah na Kranjskem. Lesna trgovina je ondi zelo razvita. Izvolil se je že pripravljalni odbor. Kako lahko bi si kmetje in posestniki gozdatnega Pohorja osnovali lesno zadrugo! Naj vzamemo to stvar v roke krajevni odbori Kmetijske zveze v pohorskih župnijah, n. pr. v Ribnici, pri Sv. Lovrenu ali pri Sv. Antonu! Tudi Korošci v možiški dolini si v kratkem ustanovijo lesno zadrugo!

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zalcu padajo cene za hmelj stalno. Še mesca februarja so plačevali za 50 kg tujega hmelja po 7000 K, a sedaj se gibljejo cene med 5000 in 5800 K za 50 kg.

Kako si napraviš dober kolomaz? Dober in cenen kolomaz si napraviš, če vzameš kako sprideno svinjsko mast ali loj, razgreješ ter na štiri dele te tekočine prideneš en del grafitove moke, katera je poceni in jo dobiš v vsaki trgovini z železnicno.